

enim sæculo, pluvia, venti, flumina non quiescunt. Non ædificas super petram, ut veniant, et non te dejiciant? Non ædificas super arenam, ne cum venerint, domum dejiciant? Ergo sine ullo tecto, quia nihil audis, sic remanebis. Venit pluvia, veniunt flumina: numquid ideo tutus, quia raperis nudus? Considera ergo, qualem tibi elegeris partem. Non eris, ut putas, non audiendo securus: necesse est te nudum sine ullo tecto obrui, tolli, submergi. Si ergo malum est super arenam ædificare, malum est nihil ædificare; restat ut non sit bonum nisi in petra ædificare. Malum est ergo non audire: malum est audire et non facere; restat audire et facere. « Estote » ergo factores verbi, et non auditores tantum, fallentes » vosmetipsos. »

X. Post hanc exhortationem timeo ne non verbo erigam, sed desperatione confringam. Fortassis enim aliquis, vel unus, vel duo, vel certe plures, in ista vestra frequenti præsentia judicat me, et dicit: Vellem scire, si iste qui mihi loquitur, omnia facit quæ vel ipse audit, vel cæteris dicit. Huic respondeo: « Mihi autem minimum est, ut a vobis dijudicer, aut ab humano die¹. » Quoniam et ego ipse ex aliqua parte, quid nuncsim, possum scire; quid cras futurus sim, nescio. Sed tibi de me, o quisquis ita moveris, Dominus securitatem dedit. Si enim facio quæ dico vel quæ audio, « Imitatores mei es » tote, sicut et ego Christi². » Si autem dico, et non facio, Dominum audite: « Quæ dicunt, facite; quæ autem » faciunt, facere nolite³. » Ergo si bene de me sentis, laudas me: si male sentis, accusas me, sed non excusas te. Quomodo enim te excusabis, si in malum prædicatorem veritatis verbum Dei tibi dicentem, et sua mala opera facientem contorqueas accusationem; cum Dominus

¹ 1 Cor. iv, 3. — ² Ibid. 16. — ³ Matth. xxiii, 3.

tuus, redemptor tuus, effusor pretii, aggregans te militiae suæ, et faciens de servo suo fratrem suum, non te desinat commonere, et dicat: « Quæ dicunt, facite; » quæ autem faciunt, facere nolite? Dicunt enim, inquit, » et non faciunt. » Bona dicunt, mala faciunt: tu audi bona, et noli facere mala. Hic respondebis: Quomodo audio bona ab homine malo? « Numquid colligunt de » spinis uvas⁴? »

SERMO CLXXX².

De verbis apostoli Jacobi, cap. v. *Ante omnia nolite jurare, etc.*

I. PRIMA lectio quæ nobis hodie recitata est apostoli Jacobi, oblata nobis est ad disserendum, et quodam modo indicta. Intentos enim vos fecit, admonens ante omnia ne juretis. Difficilis quæstio est. Hoc peccatum quem non reum teneat, si jurare peccatum est? nam perjurium peccatum esse, et grande peccatum, nemo dubitat. Sed non ait Apostolus, de cujus lectione tractamus: « Ante omnia, fratres mei, » nolite perjurare, sed « Nolite jurare³. » Præcessit etiam ipsis Domini Jesu Christi in Evangelio similis admonitio: « Audistis, inquit, quia » dictum est antiquis: Non perjurabis: ego autem dico » vobis: Nolite jurare, neque per cælum, quia sedes » Dei est; neque per terram, quia scabellum est pedum » ejus; neque per caput tuum jurabis, quia non tibi est

¹ Matth. vii, 16. — ² Alias xxviii, de verbis Apostoli. — ³ Jacob. v, 12.

» potestas facere unum capillum album aut nigrum. Sit
 » autem sermo vester, Est, est; Non, non: si quid am-
 » plius est, a malo est¹, » Huic Dominicæ admonitioni
 memorata Apostoli lectio omnino sic congruit, ut nihil
 aliud Deus jussisse videatur: quia nullus alius hoc dixit,
 quam ille qui per Apostolum dixit: « Ante omnia, in-
 » quit, fratres mei, nolite jurare, neque per cœlum, ne-
 » que per terram, neque aliud quodcumque juramentum.
 » Sit autem sermo vester, Est, est: Non, non². » Nisi
 quod iste addidit: Ante omnia: ex quo multum fecit in-
 tentos, auxitque difficultatem quæstioni.

II. Invenimus enim jurasse sanctos, jurasse primitus
 ipsum Dominum, in quo non est omnino peccatum. « Ju-
 » ravit Dominus, et non poenitebit eum: Tu es sacerdos
 » in æternum, secundum ordinem Melchisedech³. » Æter-
 nitatem sacerdotii Filio cum juratione promisit. Habes
 etiam: « Per memetipsum juro, dicit Dominus⁴. » Et
 illud juratio est: « Vivo ego, dicit Dominus⁵. » Quo-
 modo homo per Deum, sic Deus per se ipsum. Non est
 ergo peccatum jurare? Durum est hoc dicere: et quo-
 niam diximus Deum jurasse, quam blasphemum est hoc
 dicere. Jurat Deus qui peccatum non habet: non ergo
 est peccatum jurare: sed magis peccatum est pejerare.
 Fortasse quis dicat non esse proponendum de Domino
 Deo jurationis exemplum. Deus enim est, et forte illi
 soli competit jurare, qui non potest pejerare. Homi-
 nes enim falsum jurant, vel cum fallunt, vel cum fallun-
 tur. Aut enim putat homo verum esse quod falsum est,
 et temere jurat: aut scit vel putat falsum esse, et tamen
 pro vero jurat, et nihilominus cum scelere jurat. Distant
 autem ista perjuria, quæ duo commemoravi. Fac illum

¹ Matth. v, 33-37. — ² Jacob. v, 14. — ³ Psal. cix, 4. — ⁴ Gen. xxii,
 16. — ⁵ Num. xiv, 28.

jurare, qui verum putat esse, pro quo jurat: verum pu-
 tat esse, et tamen falsum est. Non ex animo iste perju-
 rat, fallitur, hoc pro vero habet quod falsum est, non
 pro re falsa sciens jurationem interponit. Da alium, qui
 scit falsum esse, et dicit verum esse; et jurat tanquam
 verum sit, quod scit falsum esse. Videtis quam ista de-
 testanda sit bellua, et de rebus humanis exterminanda?
 Quis enim hoc fieri velit? Omnes homines talia detes-
 tantur. Fac alium, putat falsum esse, et jurat tanquam
 verum sit, et forte verum est. Verbi gratia, ut intelliga-
 tis: Pluit in illo loco? interrogas hominem; et putat non
 pluisse, et ad negotium ipsius competit, ut dicat: Pluit;
 sed putat non pluisse; dicitur ei: Vere pluit? Vere, et
 jurat: et tamen pluit ibi, sed ille nescit, et putat non
 pluisse; perjurus est. Interest, quemadmodum verbum
 procedat ex animo. Ream linguam non facit, nisi mens
 rea. Quis est autem qui non fallatur, etsi noluit fallere?
 Quis est homo cui non subrepat fallacia? Et tamen jura-
 tio ab ore non discedit, frequentatur: plura sunt ple-
 rumque juramenta, quam verba. Si discutiat homo quo-
 ties juret per totum diem, quoties se vulneret, quoties
 gladio linguæ se feriat et transfigat, quis in illo locus in-
 venit sanus? Quia ergo grave peccatum est pejerare,
 compendium tibi dedit Scriptura: « Noli jurare. »

III. Quid tibi dicturus sum homo, Verum jura? Ecce
 verum jura, non peccas: si verum juras, non peccas.
 Sed homo inter tentationes positus, carne involutus, cal-
 cans terram sub terra: « Dum corpus quod corrupti-
 » tur aggravat animam, et deprimit terrena inhabita-
 » tio sensum multa cogitantem¹. » Inter ista multa tua
 cogitata incerta, volatica, conjecturas humanas, falla-
 cias humanas, quando non subrepat tibi quod falsum est,

¹ Sap. ix, 15.

posito in regione falsitatis? Vis ergo longe esse a perjuro? Jurare noli. Qui enim jurat, aliquando verum jurare potest; qui autem non jurat, mendacium jurare nunquam potest. Juret ergo Deus, qui jurat securus, quem nihil fallit, quem nihil latet, qui omnino fallere ignorat, quia nec falli potest. Cum enim jurat, se adhibet testem. Quomodo tu cum juras, Deum adhibes testem: sic ipse cum jurat, se testem adhibet. Tu quando illum adhibes testem, forte supra mendacium tuum, accipis in vanum nomen Domini Dei tui¹. Ne ergo mendacium jures, noli jurare. Ipsa est angustia. Perjurium præcipitium. Qui jurat, juxta est: qui non jurat, longe est. Peccat et graviter, qui falsum jurat: non peccat, qui verum jurat: sed nec ille peccat, qui omnino non jurat. Sed qui non jurat, et non peccat, longe est a peccato: qui autem verum jurat, non peccat, sed prope est ad peccatum. Fac te ambulare in aliquo loco, ubi a parte dextera spatiosa sit terra, nec usquam angustias patiaris; a sinistra præceps locus est. Ubi eligis ambulare? Super finem terræ in labio præcipitii, an inde longe? Puto quia inde longe. Sic et qui jurat, in fine ambulat; et ambulat pedibus infirmis, quia humanis. Si offenderis, deorsum is; si lapsus fueris, deorsum is. Et quid te excipit? Perjurii poena. Ergo volebas verum jurare: audi consilium Dei: Noli jurare.

IV. Si peccatum esset juratio, nec in veteri Lege diceretur: « Non perjurabis, reddes autem Domino jusjurandum tuum¹. » Non enim peccatum præciperetur nobis. Sed ait tibi Deus tuus: Si juraveris, non damnabo; si verum juraveris, non damnabo. Sed numquid si non juraveris, damnabo? Duo sunt, inquit, quæ non damno unquam, veram jurationem, et nullam juratio-

¹ Exod. xx, 7. — ² Levit. xix, 21.

nem: damno autem falsam jurationem. Falsa juratio, exitiosa est; vera juratio, periculosa est; nulla juratio, segura est. Scio esse difficilem quæstionem, et Charitati Vestræ fateor, semper illam vitavi. Nunc autem cum die Dominico debito reddendi sermonis recitaretur eadem lectio, divinitus mihi inspiratum esse credidi, ut inde tractarem. Hinc me dicere Deus voluit: hinc vos audire. Obsecro ne contemnatis, obsecro ut cor stabiliatis, linguæ mobilitates mutetis. Non frustra est omnino, non vacat quod cum eam, ut dixi, quæstionem semper devitare voluerim, imposita est necessitati meæ, ut imponatur et Charitati Vestræ.

V. Ut noveritis, verum jurare non esse peccatum, invenimus et apostolum Paulum jurasse: « Quotidie morior, per vestram gloriam, fratres, quam habeo in Christo » Jesu Domino nostro¹. » Per vestram gloriam, juratio est. Non quasi sic ait: « Per vestram gloriam morior, » quasi vestra gloria me facit mori: quomodo si diceret: Per venenum mortuus est, per gladium mortuus est, per bestiam mortuus est, per inimicum mortuus est, id est, faciente inimico, faciente gladio, faciente veneno, et similia: non sic dixit: « Per vestram gloriam. » Ambiguitatem Græcus sermo dissolvit. Inspicitur in Epistola Græca, et invenitur ibi juratio, quæ non est ambigua, *Νη τὸν ὑμετέρων καύχησιν. Νη τὸν Θεόν*, ubi dixerit Græcus, jurat. Quotidie auditis Græcos, et qui Græce nostis, *Νη τὸν Θεόν*, quando dicit, *Νη τὸν Θεόν*, juratio est, Per Deum. Ergo nemo dubitet jurasse Apostolum, cum dixit: « Per » vestram gloriam, fratres, (et ne putemus eum per humanam gloriam jurasse,) quam habeo in Christo Jesu » Domino nostro. » Est alio loco juratio prorsus certa et expressa: « Testem Deum invoco super animam meam. » Apostolus dicit: « Testem Deum invoco super animam

¹ 1 Cor. xv, 31, et Florus ibidem.

» meam, quia parcens vobis nondum veni Corinthum¹. »
Et alio loco ad Galatas : « Quæ autem scribo vobis, ecce
» coram Deo quia non mentior². »

VI. Intendite, quæso, et advertite : et si non tam plau-
sibilis sermo vobis sit, propter angustias quæstionis ; uti-
lis tamen est, si ad viscera vestra perveniat. Ecce juravit
Apostolus. Non vos fallant, qui nescio quomodo volentes
ipsas jurationes discernere, vel potius non intelligere, di-
cunt non esse jurationem, quando dicit homo : Scit
Deus : Testis est Deus : Invoco Deum super animam
meam verum me dicere : invocavit, inquit, Deum, testem
fecit Deum : numquid juravit ? Qui hæc dicunt, nihil
aliud volunt, nisi invocato Deo teste mentiri. Ita ne
vero, quisquis es pravi cordis, et perversi cordis, si dicas :
Per Deum, juras ; si dicas : Testis est Deus, non juras ?
Quis est enim, Per Deum ; nisi, Testis est Deus ? Aut quid
est, Testis est Deus, nisi, Per Deum ?

VII. Quid est autem jurare, nisi jus Deo reddere,
quando per Deum juras ; jus saluti tuæ reddere, quando
per salutem tuam juras ; jus filiis tuis reddere, quando
per filios tuos juras ? Quod autem jus debemus saluti
nostræ, filiis nostris, Deo nostro, nisi charitatis, veritatis,
et non falsitatis ? Maxime autem per Deum cum fit, ipsa
est vera juratio : quia et cum dicit quisque : Per meam
salutem, salutem suam Deo obligat : quando dicit : Per
filios meos, oppignerat Deo filios suos, ut hoc veniat in
caput eorum, quod exit de ore ipsius, si verum verum,
si falsum falsum. Cum ergo filios suos, vel caput suum,
vel salutem suam quisque in juratione nominans, quidquid
nominat obligat Deo ; quanto magis quando pejerat per
ipsum Deum ? Timet enim falsum jurare per filium suum,
et non timet falsum jurare per Deum suum ? Fortassis

¹ 2 Cor. 1, 23. — ² Galat. 1, 20.

hoc dicens in animo suo : Timeo per filium meum falsum
jurare, ne moriatur : Deo autem qui non moritur, etsi
falsum per eum juretur ; quid mali contingit ? Bene qui-
dem dicis, nihil mali contingit Deo, quando falsum juras
per Deum : sed contingit mali multum tibi, qui fallis
proximum, cui testem adhibes Deum. Si aliquid teste fi-
lio tuo faceres, et amico vel proximo tuo vel cuilibet ho-
mini diceres : Non feci, et tangeres filio tuo caput, quo
teste fecisti, et diceres : Per hujus salutem, quia non feci ;
exclamaret forte filius tuus sub paterna manu tremens,
nec tamen paternam manum, sed divinam tremens : Noli,
pater, non tibi vilis sit salus mea ; Deum super me invo-
casti, ego te vidi, fecisti, noli pejerare ; te quidem habeo
genitorem, sed plus et tuum et meum timeo Creatorem.

VIII. Sed quia Deus, quando per eum juras, non tibi
dicit : Ego te vidi, noli jurare, fecisti : sed times ne te
iste occidat, tu te ante occidis. Quia ergo non dicit : Ego
te vidi, putas quia non vidit ? Et ubi est quod dicit :
« Tacui, tacui, numquid semper tacebo¹ ? » Et tamen
plerumque dicit : Ego te vidi : sed aliter quando vindicat
in perjurum. Sed non in omnes vindicat : ideo homines
ædificantur ad exemplum. Ego scio, ille mihi falsum ju-
ravit, et vivit. Ille tibi falsum juravit, et vivit ? Falsum
juravit et vivit : ille falsum juravit. Tu falleris. Si tu ocu-
los haberes unde mortem hujus videres, si et tu in eo
quod est mori, et non mori, non falleris, videres hujus
mortem. Et modo intende Scripturam ; et ibi invenies
jacentem, quem putas viventem. Quia pedibus ambulat,
quia manibus contrectat, quia oculis videt, et audit au-
ribus, officiis cæteris membrorum satis utitur, viventem
putas. Vivit, sed corpus ejus : mortua est autem anima
ejus, mortuum est quod melius est ejus. Vivit habitaculum,

Isai. XLII, 14.

mortuus est habitator. Quomodo, inquires, cum vivat corpus, mortua est anima; cum corpus non viveret, nisi vivificatum ab anima? Quomodo ergo mortua est anima, de qua vivit corpus? Audi ergo, et discite: Corpus hominis creatura Dei est, et anima hominis creatura Dei est. De anima Deus vivificat carnem, ipsam item animam vivificat de se ipso, non de se ipsa. Vita ergo corporis anima est, vita ergo animæ Deus est. Moritur corpus, cum recedit anima: moritur ergo anima, si recedit Deus. Recedit anima, cum corpus percutitur gladio: et putas quia non recedit Deus, cum ipsa anima feritur perjurio? Vis videre quia mortuus est, de quo loqueris? Lege Scripturam: « Os quod mentitur, occidit animam¹. » Sed tu præsentem Deum ultorem putas, si ille qui te juratione falsa deceperit, continuo expiret. Si expiret ante oculos tuos, expiravit caro ipsius. Quid est, expiravit caro ipsius? Spiritum quo vivificabatur, ejecit. Hoc est, expiravit excluso spiritu, quo vivebat caro. Pejeravit, exclusit spiritum quo vivebat anima. Expiravit, sed nescis; expiravit, sed non vides. Carnem enim jacentem sine anima vides, animam miseram sine Deo videre non potes. Crede ergo, adhibe oculos fidei. Nemo perjurus impunitus, prorsus nemo, cum illo est poena sua. Si haberet in cubiculo suo tortorem carnis, punitus esset: habet in secreto cordis sui tortorem conscientiae suae, et impunitus vocatur? Et tamen quid dicis? Vivit, gaudet, luxuriatur qui mihi mendacium juravit: quid est, quod me mittis ad invisibilia? Quia et ipse Deus, per quem juravit, invisibilis est. Juravit per invisibilem, feritur poena invisibili. Sed vivit, inquit, et quodam modo scatet et bullit luxuriis. Si hoc ita est, quod scatet luxuriis, quod bullit luxuriis, vermes sunt animæ mortuæ. Denique omnis

¹ Sap, 1, 11.

homo prudens, qui tales luxuriantes perjuros attendit, sano cordis olfactu, avertit se, non vult videre, non vult audire. Unde se ista sanitas avertit, nisi quia putet anima mortua.

IX. Breviter ergo audite, fratres mei, concludam sermonem, figens in cordibus vestris curam salubrem: « Ante » omnia nolite jurare. » Quare, « Ante omnia? » Si magnum est facinus pejerare, nulla autem culpa est verum jurare, quare, « Ante omnia nolite jurare? » Debuisset enim dicere: Ante omnia nolite pejerare. « Ante omnia, inquit, » nolite jurare. » Jurare enim pejus est, quam furari? Jurare pejus est, quam adulterare? Non dico falsum jurare; jurare dico: jurare pejus est, quam hominem occidere? Absit. Hominem occidere, adulterare, furari, peccatum est: jurare non est peccatum; sed falsum jurare, peccatum est. Quare ergo, « Ante omnia? » Isto verbo quod ait: « Ante omnia, » cautos nos fecit adversus linguam nostram. « Ante omnia, » ait, ut attendatis præ cæteris, ut vigiletis ne subrepat vobis consuetudo jurandi. Tanquam in specula ita te posuit contra te: « Ante omnia, » levavit te super cætera, unde te attendas. Considerat enim te jurare, Per Deum, per Christum occido illum: et hæc quoties per diem, quoties per horam? Non aperis os, nisi ad talem jurationem. Nolles ut diceret tibi: « Ante omnia, » ut te adversus consuetudinem intentissimum redderet, ut omnia tua inspiceres, omnes motus linguæ tuæ diligentissime custodires, esses custos malæ consuetudinis tuæ, ad eam constringendam. Audi, « Ante » omnia. » Dormiebas, pungo, « Ante omnia. » Spinās admoveo. Quid est, « Ante omnia? » Ante omnia vigila, ante omnia intentus esto.

X. Juravimus et nos passim, habuimus istam terribilissimam consuetudinem et mortiferam. Dico Charitati Vestrae, ex quo Deo servire coepimus, et quantum malum sit

in perjurio vidimus, timuimus vehementer, et vetero-
sissimam consuetudinem timore frenavimus. Frenata res-
tringitur, restricta languescit, languescens emoritur, et
malæ consuetudini bona succedit. Denique non vobis di-
cimus, non nos jurare. Si enim hoc dicimus, mentimur.
Quantum ad me pertinet, juro; sed quantum mihi vide-
tur, magna necessitate compulsus. Cum videro non mihi
credi nisi faciam, et ei qui mihi non credit non expedire
quod non credit, hac perpensa ratione et consideratione
librata, cum magno timore dico: Coram Deo; aut, Testis
est Deus; aut, Scit Christus sic esse in animo meo: et
video quia plus est, id est, quia amplius est quam Est,
est; Non, non: sed quod amplius est, a malo est; et si
non a malo jurantis, a malo est non credentis. Denique
non ait: Si amplius facit, malus est: et, Sit in ore ves-
tro, Est, est, Non non; si quis amplius facit, malus est:
sed, Sit in ore vestro, Est, est: Non, non; quod autem
amplius est¹, a malo est. Sed quære cujus. Sed tamen aliud
habet humana pessima consuetudo. Et cum tibi creditur,
juras; et cum nemo exigit, juras; et horrentibus homi-
nibus juras; non taces jurando, vix es sanus non perju-
rando. Nisi forte putatis, fratres, quia si sciret apostolus
Paulus credere sibi Galatas, adderet jurationem et dice-
ret: « Quæ autem scribo vobis, ecce coram Deo quia non
» mentior². » Videbat ibi eos qui credebant; videbat et
alios qui non credebant. Ergo noli dicere: Non juro, si
forte exigitur. A malo est enim quod facis; sed illius qui
exigit. Nam tu quomodo te purges non habes, quomodo
satisfacias negotio quod instat, non invenis. Sed aliud est,
cum exigitur juratio; aliud, cum offertur: et hoc ipsum
quod offertur, aliud cum offertur non credenti; aliud
cum ventilatur et credenti.

¹ Matth. v, 37. — ² Galat. 1, 20.

XI. Tene ergo linguam et consuetudinem, quantum
potes: non quomodo quidam, quando illis dicitur: Ve-
rum dicis? non credo. Non fecisti? non credo: Deus ju-
dicet, jura mihi. Et ipse qui exigit jurationem, multum
interest si nescit illum falsum juraturum, an scit. Si enim
nescit, et ideo dicit: Jura mihi, ut fides ei fiat; non au-
deo dicere non esse peccatum, tamen humana tentatio
est. Si autem scit eum fecisse, novit fecisse, vidit fecisse,
et cogit jurare, homicida est. Ille enim suo perjurio se
perimit: sed iste manum interficientis et expressit et pres-
sit. Cum vero aliquis sceleratus fur audit: Jura si non
tulisti, jura si non fecisti, ab eo qui nescit an fecit: ille
tunc, Christiano non licet jurare; quando ab illo exigitur
jusjurandum, non licet jurare; Christianus sum, non mihi
licet. Capta talem, averte te ab illo, dissimula a negotio
de quo loquebaris; misce alias fabulas, et invenies eum
millies jurantem, qui semel jurare noluit. Istam ergo con-
suetudinem quotidianam, crebram, sine causa, nullo ex-
torquente, nullo de tuis verbis dubitante jurandi, aver-
tite a vobis, amputate a linguis vestris, circumcidite ab
ore vestro.

XII. Sed consuetudo est, solet dici. Solet dici, quando
non dico. Hoc est, « Ante omnia. » Quid est, « Ante
» omnia? » Præ cæteris cautus esto, plus ad hoc intentus
esto, quam ad alia. Major consuetudo majorem intentio-
nem flagitat, non rei levis consuetudo. Si de manu ali-
quid faceres, facilius manui tuæ imperares ne faceret; si
pedibus aliquo eundum esset, pigritia retardante excita-
res te ut surgeres, et ires. Lingua facilitatem habet motus,
in udo posita est, facile in lubrico labitur. Quanto illa
citiùs et faciliùs movetur, tanto tu adversus illam fixus
esto. Domabis, si vigilabis; vigilabis, si timebis; time-
bis, si Christianum te esse cogitaveris. Nam tantum mali

habet juratio, ut qui lapides colunt, timeant falsum jurare per lapides: tu non times Deum præsentem, Deum viventem, Deum scientem, Deum manentem, Deum in contemptorem vindicantem? Claudit ille templum super lapidem, et it ad domum suam: ipse super Deum suum clausit, et tamen quando illi dicitur: Jura per Jovem, præsentis oculos timet.

XIII. Et ecce dico Charitati Vestræ, et qui per lapidem falsum jurat, perjurus est. Unde hoc dico? Quia multi et in hoc falluntur, et putant quia nihil est per quod jurant, non se crimine teneri perjurii. Prorsus perjurus es, quia per id quod sanctum putas, falsum juras. Sed ego illud sanctum non puto. Sanctum putat cui juras. Non enim quando juras tibi juras, aut lapidi juras; sed proximo juras. Homini juras ante lapidem: sed numquid non ante Deum? Non te audit lapis loquentem: sed punit te Deus fallentem.

XIV. Ante omnia ergo, fratres mei, obsecro vos, ne sine causa me Deus hæc loqui compulerit. Dico enim ante ipsum quod dixi, sæpe me istam quæstionem devitasse: timui ne monendo et præcipiendo plus reos facerem non audituros: hodie autem plus timui ne loqui recusarem, quod loqui juberer. Quasi vero parvus sit fructus sudoris hujus mei, si omnes qui mihi acclamaverunt, clament et contra se, ne falsum jurent adversum se: si tot homines qui me attentissime audierunt, attentissimi sint adversus consuetudinem suam, et admoneant se hodie, cum ad domos suas venerint, cum consuetudinem suam lapsu linguæ repetiverint; admoneat proximus proximum: Hoc est quod hodie audivimus, hoc est quod obstricti sumus. Non fiat hodie, certe cum recens sermo est. Expertus loquor: non fiat hodie, pigrius fit cras. Si et cras factum non fuerit, minus laborat qui custodit;

SERMO CLXXXI, DE VERBIS APOST. 1 JOAN. I. 541
adjuvatur enim consuetudine superioris diei. Triduo moritur pestis, de qua laboramus: et gaudebimus de fructu vestro; quia magno bono abundabitis, si tam magno malo carebitis. Conversi ad Dominum, etc.

SERMO CLXXXI¹.

De verbis Epistolæ 1. Joannis, cap. 1. *Si dixerimus quia peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, et veritas in nobis non est.* Contra Pelagianos.

I. BEATISSIMUS Joannes apostolus salubriter et veraciter scribens, inter cætera ait: « Si dixerimus quia peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, et veritas in nobis non est. Si autem confessi fuerimus peccata nostra, fidelis est et justus, qui dimittat nobis peccata, et mundet nos ab omni iniquitate². » His verbis docuit beatus Joannes, imo ipse Dominus Jesus non se tacens per Joannem, neminem in ista carne, in isto corruptibili corpore, in ista terra, in isto maligno sæculo, in ista vitationibus plena, neminem hic vivere sine peccato. Absoluta sententia est, nec expositore indiget: « Si dixerimus quia peccatum non habemus. » Quis est enim qui non habet peccatum? Sicut Scriptura dicit: « Nec infans, cujus est vita diei unius super terram³. » Talis parvulus peccatum non fecit, sed de parentibus traxit. Ergo nullo modo quisquam potest dicere, non se habuisse peccatum. Sed accessit per fidem ad lavacrum regenera-

¹ Alias xxiiii, de verbis Apostoli. — ² 1 Joan. I, 8, 9. — ³ Job. xiv, 4, juxta lxx.